

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานศึกษาเฉพาะกรณี กลุ่มโรงเรียนคงมูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์
เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ได้แก่ ผู้บริหาร และ ครูผู้สอน ในกลุ่มโรงเรียน
คงมูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 205
คน โดยจำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 15 คน โดยแยกเป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่
จำนวน 7 คน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 8 คน และ ครูผู้สอน จำนวน 190 คน โดยแยก
ครูผู้สอน
โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 140 คน ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 50 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง (Simple) ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสถานภาพและขนาด
โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง เครจซี่ และ มอร์แกน (R.V
.Krejcie and D.W.Morgan) (อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) จำนวน 161 คน
จำแนกตาม สถานภาพ รวมผู้บริหารจำนวน 14 คน และครูผู้สอน จำนวน 147 คน โดยมี
ขั้นตอนการสุ่ม
ดังนี้

- 2.1 จำแนกประชากรตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน
- 2.2 เปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (อ้างอิงจาก บุญชม

ศรีสะเกษ 2543 : 40) โดยใช้จ่ายจำนวนประชากรในแต่ละสถานภาพ ได้ ผู้บริหาร 14 คน และครูผู้สอน 147 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 161 คน

2.3 เทียบสัดส่วนเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนแต่ละขนาด ได้ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 7 คน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 7 คน ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 103 คน ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 44 คน

2.4 สุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการในโรงเรียนแต่ละขนาดและแต่ละสถานภาพ รวมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 161 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม สถานภาพและขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	โรงเรียนขนาดใหญ่		โรงเรียนขนาดเล็ก		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สถานภาพ						
ผู้บริหาร	7	7	8	7	15	14
ครูผู้สอน	140	103	50	44	190	147
รวม	147	110	58	52	205	161

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มโรงเรียนดงมูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและขนาดของโรงเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list.)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มโรงเรียนดงมูล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ แยกเป็นประเด็นข้อคำถามตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน คือ

- 1 การบริหารตามหลักนิติธรรม
- 2 การบริหารตามหลักคุณธรรม
- 3 การบริหารตามหลักความโปร่งใส
- 4 การบริหารตามหลักความมีส่วนร่วม
- 5 การบริหารตามหลักความรับผิดชอบ
- 6 การบริหารตามหลักความคุ้มค่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนดงมูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

วิธีสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 72)
3. สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามกรอบแนวคิดในการวิจัยระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) พ.ศ.2542 จำนวน 6 ประการ คือ
 - 3.1 การบริหารตามหลักนิติธรรม
 - 3.2 การบริหารตามหลักคุณธรรม
 - 3.3 การบริหารตามหลักความโปร่งใส
 - 3.4 การบริหารตามหลักความมีส่วนร่วม
 - 3.5 การบริหารตามหลักความรับผิดชอบ
 - 3.6 การบริหารตามหลักความคุ้มค่า
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ
5. นำแบบสอบถาม เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามแต่ละข้อ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

5.1 นายบุญจันทร์ ประเสริฐสังข์ วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) หัวหน้าศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างคำถามกับจุดประสงค์

5.2 นายกุลธวัช จันทร์ประทีภย์ วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้าง รูปแบบและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

5.3 นางธรรมรงค์ ภูนาชัย วุฒิ กศ.ม.(การวิชาการ วัสดุ) ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตรวจสอบความเหมาะสมกับการใช้ภาษา ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลอง (Try – out) ซึ่งไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอน กลุ่มหนองแวง เอราวัณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 50 คน .

7. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (&- Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

8. จัดพิมพ์แบบสอบถามที่จะใช้จริง นำเสนอประธานคณะกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ความเห็นชอบ นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุมัติหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2
2. ขออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ถึงผู้บริหารโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยทำการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ทั้งหมด 161 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์แบบสอบถามระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษา กลุ่มโรงเรียนดงมูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยใช้เครื่องมือโครคอมพิวเตอร์โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป โดยหาค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและรายด้าน

3. นำข้อมูลที่ได้เทียบเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ปฏิบัติ ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	ปฏิบัติ ในระดับมาก
2.51 – 3.50	ปฏิบัติ ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	ปฏิบัติ ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	ปฏิบัติ ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ ระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างสถานภาพและขนาด โรงเรียน โดยใช้ t-test (Independent)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม
หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
2. วิเคราะห์ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มโรงเรียนดงมูล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้
 - 3.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 3.2 ค่ามัธยิมเลขคณิต หรือค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
 - 3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 3.4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ ทางเดียว t - test